

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta
Ta Ellēnisti Heuriskomena**

Origenes

Rothomagi, 1668

In Psalmos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

P. 27. εἰ ποτέ τις ἠμῶν ἐώρηκεν, &c.] Plinius lib. 2. cap. 16. & lib. 28. cap. 2.

περὶ τῶν ἰσθῶν ἀελοπῶν, &c.] *ἄελοπῶν*; P. 29. hic appellat, quæ in usitata Bibliorum distinctione Capita censentur. Quamquam alia tunc erat sacrorum Librorum divisio atque nunc est: suos enim Versus, sua Capitula, suos Titulos habebant à nostris plane diversos. Id veterum Scripturæ Interpretum Commentarij satis probant, qui suis distincti sunt Capitibus, à nostris omnino alienis. Vulgata ista, quam usurpamus, distinctio recentior est; nec Scripturæ solum, sed exoticorum quorundam auctorum, qui olim uno contextu & serie descripti, suis nunc ornati Capitibus, & Titulis videntur. Id ante annos circiter mille in Aristotele, & aliis compluribus studiosorum hominum cura attentavit; quorum industriam amulati hujus ætatis Critici, Auctores hodieque divellunt. Non negamus tamen Scriptores aliquos, Agellium puta, Librorum suorum capitibus titulos præfixisse. Sed hæc suo loco differenda sunt.

IN LIBR. REGVM.

P. 28. τὰ ἀναγνωσθέντα πλείονα ὄντι, &c.] Id moris erat apud Veteres, uti mox adnotabamus, ut quum ad sacra coissent, certa quadam Scripturæ capita populo prælegerentur, quæ fusa postmodum oratione, ad arbitrium Episcopi, & ad præfinitum tempus, presentibus etiam Catechumenis concionator explanaret. Origenes paulo inferius: πρῶτα τῶν ἰσθῶν ἀελοπῶν, ἂν ἐκείνη ἀελοπῶν ὀλίγα ἔχει, ἀλλὰ ἐπὶ τοῖς διευμηθῶσι ἐξέταξεν διωμήθη ἀγρολησῶν ὡς αἱματι σωματικῆς, ἀλλὰ ἐπὶ πλείονα, ὁ πῶτε βέλε) ὁ ἐπίσκοπος Θεοφύλακτος τῶν περὶ τῶν ἀγρολησῶν τὰ πῶτε πρὸς ἰησαριμύθη, φησὶν, ἐξέταξεν & lib. 3. contr. Cell. τὴν ἑστῆς ὡραπῆσον πρῶτον, οἱ κ' δὲ ἀναγνωσθέντων, κ' δὲ τῶν εἰς τὰ ἀναγνωσθέντα ἀγρολησῶν πρῶτον, ἰδοὺ ἐπὶ τῶν εἰς θεὸν τῶν ὄλων δόσεως; & Homil. 12. in Exod. & Hom. 7. in Levit. & Homil. 6. & 15. in Num. Morem hunc eleganter describit Iustinus Apologet. 2. Nec viris solum Deo consecratis, sed Laicis etiam id muneris aliquando Episcopi demandabant. Quod in Origene nondum Presbytero factum ab Alexandro Hierosolymitano, & Theodotisto Cæsariensi Episcopis cum Demetrius Alexandriæ Episcopus reprehenderet, ipsi auctores facti aliorum multorum exemplo excusarunt, ut est apud Eusebium. Concionem demum excipiebat precatio: quod discere licet ex Homilia 36. Origenis in Lucam. Hæc consuetudo è Synagogis Iudæorum in Ecclesias Christi transit: ibi enim erant ἀναγιώσκαι, & ad suos usus Scripturam in sectiones populo prælegendas distribuiebant; & qua prælecta fuerant, exponebantur. Quod si extraneus aliquis dignitate, meritivè præstans adesset, copiam ei legendi, & differendi faciebant. Fidem his faciunt quæ narrat Lucas cap. 4. v. 16, 17. & seq. & Act. 13. 14, 15, 27. Eundem igitur dividendæ in *μεμῶται* Scripturæ, & ad populum prælegendæ, & exponendæ morem usurparunt Christiani. Quomam autem aliquando *ἀελοπῶν* longior, aliquando brevior, quæque versiculum dantaxat unum contineret, populo prælegebatur, inde factum ut *ἀναγνωσθέντα* idem sit aliquando ac *ἀελοπῶν*, aliquando idè ac versiculus. ἀναγιώσκαι, seu ἀναγιώσκαι Græci Patres, Latini Lectiones appellant, unde hodieque in Liturgia Missæ, *Lectiones* Epistolæ: inde etiam Lectores: inde & Le-

ταυτὰ μὲν ἔρη ὁ μὴ βολέμεθ' &c.] Verbe: P. 30. Talia quidem dicit, qui Samuelem revera edulam esse petendere, ac propugnare non vult. μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ &c.] Omnino legendum: μὴ P. 35. ἀμειψίας. infra: ὡς περὶ ἐφοβήθη τὸ πνεῦμα καὶ τῶν ἀμειψίας ὁ δαυὶδ' ὡς περὶ ἰορδάνην ὅτε λαὸς ἰδούτος, &c.] Redde: P. 36. Quenadmodum neminis erat Iordanem pedibus transire præterquam Iosue; (veri Dei signa erat ille Iosue) ita, &c.

Euseb. lib. 6. Hist. cap. 19.

IN PSALMOS.

καὶ ἐπὶ δὲ κ', &c.] Hilarius Pictaviensis p. 37. hæc omnia in Prologum suæ Psalmorum Explanationi præfixum transtulit. ἐπὶ ἀμβροσίου] De Ambrosio illo, primum p. 38. Marcionista, vel, ut alij, Valentiniano, vel, Phil. 7m. ut quidam, Sabelliano, deinde ab Origene ad sanioem mentem traducto, Alexandria Ecclesia Diacono, & in Sanctorum demum album relato, vide Eusebium lib. 6. Hist. cap. 18. & 23. Epiphanium Har. 64. cap. 3. Hieronymum De Scriptor. Eccles. & Epist. ad Marcell. aliosque complures, quos nimium esset singulos recensere. Ambrosius ille Origeni assiduus ἰεροδιδάκτικος instabat, eique sumtus & notarios suppeditabat. Id ad Hippolytum perperam retulit Photius, ex male intellectis Hieronymi à Sophronio, Sophronij à Photio verbis, quemadmodum Origenianorum libro primo, capite secundo demonstramus. ἀελοπῶν πῶτε, ἐπὶ, &c.] Videtur aliquid in hac Pericopa ad explendam sententiam desiderari.

Vide notin. in in lib. 2. tionaria. 12. 119.

120

OBSERVATIONES ET NOTÆ.

P. 39. ἐπὶ τῆς ἰβραῖου] Eadem hæc habet Hilarius Prolog. in Explan. in Psal. non quidem ab Ebraeo illo desumpta, ut dubitat Tarinus: sed ab Origene potius, à quo plurima cum transfussisse cum in hunc Prologum, tum etiam alibi, à Nobis in Origenianis observatum est.

lum Dei: vel, ut exponit vir summus Samuel Bochartus: שרבונו בן ארם, Scepterum Principis Filiorum Dei.

ἐπὶ τοῦ θεοῦ οἱ ἀπληροῦσι, &c.] De Origenis P. 42. super resurrectione mortuorum sententia disputamus in Origenianis.

P. 40. τὴν κτίσιν τὸν κόσμον, &c.] Vide Nos supra ad p. 3. in Genes.

μὴ πύξασθαι] Lege, πύξασθαι, ex Methodio, cuius fragmentum profert Epiphanius, post Origenianum illud quod tractamus.

ἀεὶ ὡν νῦν ἰστέως ἐπισημαίμεν] Verbe: ad que mentem nunc pie advertimus.

Quod Methodij fragmentum quoniam alterum istud Origenis in Epitomen contractum refert, ab Origenianæ doctrinæ studiosis diligenter versari velim.

ἡ ἀποστολή τὴν κτίσιν, &c.] Α Δημιουργῶ ad Christi patrem.

ἰὰ οὗ πνεύματος ἁγίου, &c.] Paribus propemodum cavillis resurrectionem ab Ethnicis impugnari, & irrideri refert Augustinus libr. 22. De Civit. Dei, cap. 12.

ἢ κατεχέσαστο] κατεχέσαστο, pro χεράσαστο, Græci usurpant. Origenes Tom. 5. in Ioh. τῆ δόξης σου σιωπῆ κατεχέσαστο. εἰς δ' ἰσθ. & in Epistola ad Gregorium, cap. 13. Philocal. ἀλλ' ἰσθ. τῆ πύξιν τῆς ὀφθαλμοῦ σου ἰβραῖου κατεχέσαστο, ut abutor, pro utor apud Ciceronem aliquando, & sæpe apud Hieronymum. Id propterea notatur à me, quod aliquibus fraudi fuisse sciam.

atque ita concludit: Sed inter hæc omnia questio difficilissima illa proponitur, in cuius carnem reditura sit caro, qua corpus alterius rescentis humana viscera fame compellente nutriunt. In carnem quippe conversa est ejus, qui talibus vixit alimentis: & ea que macies ostenderat detrimenta, supplevit. Vtrum ergo illi redeat homini, cuius caro prius fuit, an illi potius, cuius postea facta est, ad hoc percunctantur ut fidem resurrectionis illudant, ac sic anime humane aut alternantes, sicut Plato, veras infelicitates, falsa que promittant beatitudines; aut post multas in eadem per diversa corpora revolutiones, aliquando tamen eam, sicut Porphyrius, finire miserias, & ad eas nunquam redire fateantur: non tamen corpus habendo immortale, sed corpus omne fugiendo. A quibus non multum Origenes recessit. Hieronymus quoque Epist. 27. ad Eustoch. cap. 11. eadem ab Origenista quodam Paulæ obitici solita sese exfuffasse scribit.

P. 41. οὐκ ἀγνοήσῃς ἡ, &c.] Loci huius pars reperitur apud Eusebium lib. 6. Hist. cap. 25. & Nicephorum lib. 5. cap. 16. & Suidam in voce ἀεθμοῦ. Apud eos legitur: τὰς ἐν ἡσθμοῖς ἐλθμοῦ, quamvis in Philocaliæ Codice Thuanæo, & in antiquo altero quo in Suecia usus sum, legatur: τὰς ἐν ἡσθμοῖς ἐλθμοῦ. ἐν ἡσθμοῖς ἡσθμοῦ Hefychio est, παρ' ἐλθμοῦ, qua significatio locum hic habere non potest, cum de libris agatur. Recte Interpretes uno consensu verterunt: Veteris Testamenti libros.

sed ea que macies ostenderat detrimenta, supplevit. Vtrum ergo illi redeat homini, cuius caro prius fuit, an illi potius, cuius postea facta est, ad hoc percunctantur ut fidem resurrectionis illudant, ac sic anime humane aut alternantes, sicut Plato, veras infelicitates, falsa que promittant beatitudines; aut post multas in eadem per diversa corpora revolutiones, aliquando tamen eam, sicut Porphyrius, finire miserias, & ad eas nunquam redire fateantur: non tamen corpus habendo immortale, sed corpus omne fugiendo. A quibus non multum Origenes recessit. Hieronymus quoque Epist. 27. ad Eustoch. cap. 11. eadem ab Origenista quodam Paulæ obitici solita sese exfuffasse scribit.

οἷς ὁ ἰσθ. ἀεθμοῦ] Lege ex Eusebio, & Suida: ἡσθμοῦ ὁ ἀεθμοῦ.

ἐπιτοίχοι ἡσθμοῦ, &c.] Hæc ad verbum fere repetit Hilarius in Prolog. in Explanat. Psal.

ἀεθμοῦ, ἀμμοσθεκασίμ] Sic optimi codices. Nicephorus lib. 5. c. 16. ἀμμοσθεκασίμ. at Rob. Stephanus edidit: ἀμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἐπιτοίχοι ἡσθμοῦ, &c.] Vide Ioh. Tarini P. 43. Observationem ad hunc locum, cui quid addam non habeo.

σαμὴλ, ὁ δὲ δόκλος] 1. Reg. 1. 20.

ἐν τῆς κτ' τὸ πρῶτον ἐκδοχῆς] Interpres: ex P. 44. huius expositione dicti: verbe: ex interpretatione secundum Scripturam.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

καὶ πᾶσαι μαλακίας] Male Interpres: & omnem molliem recte Vulgata. & omnes languores. Deuter. 28. 61.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἐπιτοίχοι ἡσθμοῦ, &c.] Videtur locus ille è duobus conflatus, qui habentur Deuter. 28. 22, & 65. ab Origene, vel aliis exemplaribus uso, vel memoriae nimium confuso.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

πολλὸν ἐθνὸν φατρίαις κτ' πόλιν ἀσείροντα] P. 46. Hujusmodi autem foeneratores complures Alexandriae fuisse verisimile est, quod celeberrimum erat tum temporis Mediterranei maris emporium. Illic autem Commentarios eos, quos in manibus habemus, scripsisse Origenem docet nos Eusebius lib. 6. Hist. cap. 24.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ἡμμοσθεκασίμ, ἢ πικασίμ, hoc est: ὁμοσθεκασίμ, Numeri & Præcepta; quo nomine qui hunc librum appeller, non quemquam extare puto.

ptura locos libr. 3. *ἄξι ἀρχῶν*, cap. 1. & libr. 7. in Epistol. ad Rom. sed sententia dissimili; illic enim ad boni operis susceptionem sufficere sibi liberum voluntatis arbitrium, ad ejusdem perfectionem divine gratiæ auxilium requiri statuit; qui fuit error Semipelagianorum; hic vero ad comparandam virtutem, eandemque retinendam gratiæ subsidio utrobique opus esse docet. Vnde adducor ad suspicandum has Origenis disputationes à Rufino interprete fuisse Pelagianismi aura afflatas, quo ipse fuerat infectus. Quamquam non negamus nimis strictim gratiæ vires ab ipso quoque Origene fuisse refectas, imo fusc id ostendimus in Origenianis.

P. 49. *ἢ ἐν περὶ ἱερουμίας*] Vel Origenem librarium oscitantia corrumpit, vel sua sefellit memoria; cum Ieremiam pro Michæa nobis exhibuit.

P. 50. *ἢ ἐπεροδῆσαν ψυχῆς*] Vertere: *Hæreticorum animos*, nam significationem vocabuli hujus, *ἐπεροδῆσαν*, non satis exprimit illud, *disfentientium*.

P. 51. *ἰλασαίῃ*] Epiphanius Har. 19. cap. 1. & Har. 30. cap. 1. Augustinus de Hæref. Theodoretus, alij.

ἦτοι ὃ ἐπὶ τῷ ἀρησῶντι, &c.] Epiphanius Har. 19. cap. 1. *ἠποκεταί ἢ ἡ διδάσκῃ, φήσας μὴ εἶναι ἀμάρτιας, εἰ καὶ ἀδελφῶν εἰδωλὰ ἠεροκωήσασα κρησθὲ ἐστάντ' ὁμοίως; ἰὰ μόνον ἐν τῇ συνάθῃ μὴ ἠεροκωήσῃ, καὶ εἰ πὶ δὲ ἀδ' ὁμολογήσῃ ἐν σώματι, ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ μὴ. Quos etiam simulatores esse docuit; cum ullum negaret esse crimen, si quis persecutionis tempore idola veneretur, dummodo minime id ex animo faciat; aut si quid ore tenuit, non item animo profiteatur. Eadem fuit Basilidis doctrina, ut est apud Origenem Homil. 3. in Ezech. & Tract. 28. ac 29. in Matth. Idem seisciebant Priscillianista, uti scriptum reliquit Augustinus, lib. De Hæresib. & alibi, eosque S. Petri exemplo confutavit, qui quamvis Christum ore tenuit, non etiam corde negasset, graniter tamen peccavit, peccatumque amara poenitentia emendavit.*

καὶ εἰβλον πῶς φέρων. &c.] Qui tamen is fortasse erat quem ab Elxæo ipso Elcesaitarum antesignano lucubratum fuisse tradit Epiphanius Har. 19. cap. 1. his verbis: *συνεργησατο ἢ εἰδὲ ἐβελίον δῆθεν καὶ ἠεροκωήσας, ἢ ὡς καὶ ἐν ἑσθον σοφίας. Librum quendam velut Prophetico spiritu afflatus edidit, divina scilicet sapientia plenum.*

IN CANT. CANTICORVM.

P. 52. *ἐκ τῷ ἑ' τόμῳ, &c.*] Sequens fragmentum aliquantisper deformatum reperias in Ho-

milia secunda ex illis quatuor, quæ cum Prologo in Editione Latina Origenis reperiantur.

ὁλικὸς γὰρ πε] ὁλικὸς apud Christianos auctores eum significat, cujus animus curis terrenis implicatus, & humi afflictus ad coelestia numquam se erigit.

πῆλα φίλ' ὁ τυχεύων] *Amica luto sui.* Horat.

IN IEREMIAM.

ἠερίλα ἀπὸ τὸ ἠεροκωήσασθαι] Vertere: *pre-* P. 53. *dicit ei quod sibi propositum est.*

ἐπὶ φέρε ἠεροκωήσας, &c.] Ita LXX. & Arabs: at Ebræa, & Ionathan, & Syrus, & Vulgata habent, *quadragesima*, quæ secutus est Hieronymus in suis ad Ionam Commentarijs.

εἶτα ὁ ἐπιζητῶν, ἰὰν μὴ ἠεροκωήσῃ τῇ ἀναγωγῇ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῇ τῷ ἐβλήματι] Negativam particulam non agnoscit Hieronymus, & sic legit: *ἰὰν ἠεροκωήσῃ τῇ ἀναγωγῇ, καὶ ὡς ἐπὶ τῇ.* optime, sic enim in fine periochæ hujus: *ἰὰν ἠεροκωήσῃ τῇ ἀναγωγῇ.* Legendum quoque in Hieronymo: *dicere potest, non, discere.*

ἀβραάμ ἠεροκωήσας, &c.] Quin & Adamo P. 55. ipsi locum inter Prophetas tribuit Origenes Commentar. in Cantic. Inter Prophetas autem numeratur & Adam, quia magnum mysterium prophetavit in Christo & in Ecclesia, dicens: *Propter hoc relinquet homo patrem suum & matrem suam, & adheret uxori suæ, & erunt ambo in carne una. Evidenter enim de his dictis eius dicit Apostolus, quia mysterium hoc magnum sit; ego autem dico in Christo, & in Ecclesia.*

καὶ τὰ φάλα τὰ ἐν ταῖς ψυχῆς,] Hierony. P. 56. *mum: per varia delicta: legerat: καὶ τὰ φάλα.* καὶ ἂ τὰ κρησθῶσι contractum vel Corderio, vel librario fraudi fuit.

ἐγὼ τὰ τὰ δὲ ἀπὸ τῆς καὶ κρείττονα] Hic la- P. 58. *psus est Hieronymus: Scit enim ab his differentias, scit meliora, scit Dominus eos qui ejus sunt.* Vertere: *Novit enim prestantiora & meliora.*

ὁπλὸς με λαλεῖν ἀνθρώποις, &c.] Hic valde luxata erat Hieronymi scriptura: *Scio quædam isto sermone mortali vitæ eloqui terrestribus, &c. quæ restituumus.* In sequentibus: *ἐγὼ δὲ λαλοῦντα σοὶ τῷ θεῷ, καὶ εἰμὶ σοὶ τῷ θεῷ, erandum videtur duplex illud τῷ θεῷ, ut pote peregrinum, quodque Hieronymus non agnoscit.*

πῶς λαλεῖ π. οὐκ ὄπισθαι λαλεῖν;] Et Hic- P. 59. *ronymus, & sententia ipsa reclamant huic lectioni; lege: ὄπισθαι σοί.*

Ἐ εἶπα, ὁ ὦν, &c.] Hieronym. *Et dixi: Qui P. 60. es.* At in sua Ieremiæ interpretatione: *Et dixi. A, a, a, Domine Deus.* Hic nempe LXX, istic Ebraica secutus est. Corderius autem: *Et dixi, O es.* Ita quidem vertere de-